

اولین کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

بررسی تاثیر رفتار والدین بر تربیت دینی دانش آموزان دختر پایه پنجم و ششم ابتدایی شهرستان

زاهدان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

محمد ریسی

دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی گرایش آموزش ابتدایی

چکیده

خانواده اساسی ترین نهاد برای پرورش فرزندان است. محیط خانواده هم از جهت اولویت زمانی و مکانی و هم اولویت کیفیت تاثیر، مهمترین محیطی است که می تواند بستر مناسبی را برای بروز استعدادهای مادی و معنوی فرزندان فراهم کند. خانواده به ویژه والدین به دلیل نخستین مربی بودن و ارتباط مستمر و زیاد با فرزندان، بیشتر تأثیر را بر ابعاد مختلف تربیتی کودکان دارند. به این دلیل در آموزه های دینی بیشترین توجه به نقش تربیتی والدین معطوف شده است (داوودی، ۱۳۸۹). هدف این پژوهش آن است که به بیان عوامل تاثیر گذار در خانواده که بر تربیت دینی فرزندان نقش دارد می پردازد. نوع روش های تربیتی مورد بررسی شامل روش های تربیتی مقتدرانه، سهل گیرانه و مستبدانه می باشد در واقع این پژوهش ضمن واکاوی رفتارهای دینی والدین در تربیت دینی بر میزان شناخت و آگاهی والدین از مسائل دینی و داشتن روش های صحیح تربیتی و وجود فضای گرم و صمیمی خانواده در رشد فرزندان تاکید می ورزد. مطالعه حاضر در این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی می باشد، و برای بدست آوردن اطلاعات مربوط به آزمون شوندگان از ابزار پرسشنامه استفاده شده است. روش نمونه گیری از نوع طبقه ای تصادفی می باشد و جامعه آماری این پژوهش کلیه والدین دانش آموزان و دانش آموزان سال پنجم و ششم مقطع ابتدایی دختر شهرستان زاهدان در سال تحصیلی، ۱۳۹۹-۱۴۰۰ می باشد. با استفاده از فرمول کوکران حجم نمونه به دست آمده برابر ۲۴۲ نمونه می باشد. نتایج یافته ها نشان می دهد، والدین می توانند زمینه مناسبی را برای بروز استعداد های مادی و معنوی فرزندان فراهم کند.

کلیدواژگان: آموزش، اسلام، تربیت، خانواده، دین

مقدمه

یکی از مکان هایی که می تواند و باید نقش ارزنده ای در انتقال مفاهیم دینی به فرزندان داشته باشد، خانواده است. خانواده واحد اجتماعی نشئت گرفته از زن و یک مرد است که فرزندان پدید آمده از آن ها، آن را تکمیل می کنند (عیسی زاده، ۱۳۹۱) و نخستین جایگاه شکل گیری شخصیت انسان است و نقش مهمی در تربیت دارد. اعضای خانواده و ضوابطی که بر آن تسلط دارد در وضعیت روانی کودک منعکس میشود و عامل مهمی در رفتار فرد است (شیعتمداری، ۱۳۶۹). با توجه به نقش سرنوشت ساز تربیت خانوادگی در رشد و تعالی فرزندان است که بحث حقوق کودکان در اسلام مطرح می شود تا به خانواده ها تذکر داده شود که کودکان دارای حقوقی هستند و باید در رفع نیازهای آنان کوشید. از جمله حقوق کودکان که بر عهده خانواده هاست تأمین سعادت دنیایی و آخرتی آنان است که این امر میسر نمی شود مگر از راه انتقال مفاهیم دینی. آیات و روایات فراوانی متذکر این معنی شده در عین حال در سیره عملی پیامبر (ص) و ائمه (ع) جلوه های فراوانی از این موارد را مشاهده می کنیم (شاکری نیا، ۱۳۷۹). دغدغه اصلی والدین به ویژه خانواده های مذهبی این است که درباره ی چگونگی ترویج و گسترش زیباترین، معنوی ترین و با شکوه ترین نشانه ی عبودیت و نماد رفتار دینی یعنی نماز در فرزندان خویش چاره اندیشی کنند. ارزشهای اجتماعی از اساسی ترین عناصر یک نظام اجتماعی هستند که از طریق کنترل و هدایت آن ها می توان جامعه را به زوال یا تعالی کشاند (رفیع پور، ۱۳۷۸) روانشناسان رشد همواره علاقه مند بوده اند که چگونگی تاثیر روش های